

Novinky.cz

Na Seznam světového dědictví UNESCO byl zapsán i kladrubský hřebčín

Národní hřebčín Kladruby nad Labem byl v sobotu zapsán na Seznam světového dědictví UNESCO. Rozhodl o tom výbor pro světové dědictví UNESCO na zasedání v ázerbajdžánském Baku. ČTK to za kladrubský hřebčín potvrdil jeho ředitel Jiří Machek.

Dnes 15:52
(Aktualizováno: 16:32)

[ČTK](#)

▲ Kočár dánské královny, tažený šestispřežím bílých kladrubských koní

FOTO: Zdeněk Seiner, [Právo](#)

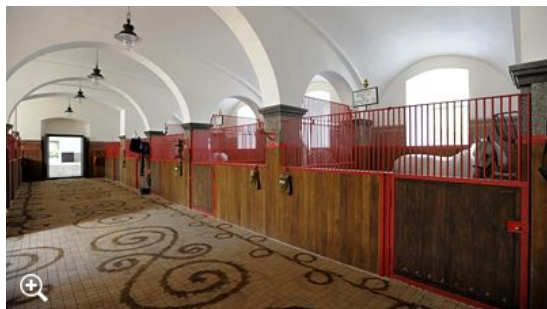
Hřebčín ale musí do prosince 2020 splnit několik podmínek a výbor přidal i několik doporučení. „Podmínky pro nás nejsou nic překvapujícího. Počítáme s tím, že většinu z nich splníme do konce letošního roku,” uvedl Machek a dodal, že o zapsání se mělo původně hlasovat až příští rok.

Hřebčín v Kladrubech je nejstarším velkým hřebčínem na světě. Jeho základy položil císař Maxmilián II., který založil v roce 1563 hřebčinec, Rudolf II. potom 24. dubna 1579 povýšil původní koňskou oboru na císařský dvorní hřebčín, a toto datum je považováno za datum založení. V roce 1918 převzal hřebčín stát. V císařských dobách byli bělouši využíváni panovníky pro ceremoniální účely a i nyní jsou ozdobou královských dvorů ve Švédsku či Dánsku.

Další článek z regionu
[Pardubický kraj:](#)

[Nejstarší dům v Ústí nad Orlicí odhaluje, jak se dříve žilo](#)

Stáj hřebců

FOTO: Josef Vostárek, [ČTK](#)

Původně v Kladrubech chovali španělsko-italské koně, ze kterých vyšlechtili starokladrubského koně. V 19. století zde byl zaveden i chov speciálních kočárových koní, populárních clevelandských hnědáků. Po vzniku Československa v roce 1918 se stádo starokladrubských koní ocitlo ve vážném ohrožení - už podruhé v historii. Poprvé, během sedmileté války (1756 až 1763), koně museli dokonce Kladruby opustit a na více než deset let se chov přestěhoval do Uher.

Druhá rána přišla v roce 1918, kdy se revoluční nechuť ke všemu habsburskému obrátila i proti koním z bývalého dvorního hřebčína. Pro chov se podařilo udržet pouze stádo běloušů, méně ušlechtilí vraníci byli odsouzeni k postupné likvidaci. Novým účelem hřebčína se nakonec stala produkce plemenných hřebců pro jednotlivé zemské chovy. Z bývalých rakouských hřebčínů se sem pro tento účel dostali zástupci anglických a anglo-arabských plnokrevníků i tři ročníky lipicánských hříbat.

Komnaty císaře Františka Josefa I. nebo kočár z pohádky Tři oříšky pro popelku, to a více nabízí Kladrubský hřebčín

FOTO: Aneta Lednová, [Novinky](#)

Kmen vraníků našťastí nezahynul úplně, velkou zásluhu o jeho obnovu měl František Bílek, který se jejich záchraně začal věnovat už během druhé světové války. V roce 1945 pak byli starokladrubští vraníci opět přestěhováni zpět, a to do stájí ve Slatiňanech, ze kterých o tři roky později vznikla Výzkumná stanice pro chov koní. Starokladrubský kůň se v hřebčíně chová do současnosti, je možné ho vidět na soutěžích v klasické drezúře, parkuru i barokního ježdění.

Starokladrubský kůň

Starokladrubský kůň, vyšlechtěný ze španělských a staroitalských koní, je jediné původní české plemeno, patří navíc mezi nejstarší dochovaná kulturní plemena na světě. Koně z Kladrub využívá i česká jízdní policie. Současní koně - je jich zhruba pět stovek - mají v hřebčíně evidované předky až do poloviny 18. století.

Národní hřebčín Kladruby nad Labem

FOTO: Josef Vostárek, [ČTK](#)

Areál hřebčína se rozkládá na ploše 1200 hektarů v Polabské nížině nedaleko Pardubic. Jeho srdce tvoří hlavní stáje, zámek a kostel. Komplex hřebčína byl v roce 1995 spolu se základním kmenovým stádem prohlášen kulturní památkou, o sedm let později se stal národní kulturní památkou. Aby byla šance na zápis na seznam UNESCO co nejvyšší, byla v roce 2015 vyhlášena krajinná památková zóna Kladrubské Polabí a od května 2016 je oblast na seznamu evropsky významné lokality Natura 2000, která zahrnuje lužní les, areál hřebčína, louky, výběhy a pastviny.

Rekonstrukci hřebčína provází podezření z korupce

V posledních letech prochází kladrubský hřebčín, který je příspěvkovou organizací ministerstva zemědělství, rozsáhlou rekonstrukcí. První etapa oprav skončila v roce 2015. Zakázka na opravu hřebčína ale provází podezření z korupce, v současní době se kauzou údajně zmanipulovaných zakázek zabývá pardubická pobočka Krajského soudu v Hradci Králové. Obžalobě čelí 17 lidí a pět firem, mimo jiné Geosan Stavební, Chládek a Tintěra, Strabag, Cettus nebo Metrostav.

O zápis krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem na seznam UNESCO usilovala ČR již řadu let. Na indikativní seznam kandidátů na zápis byla krajina zařazena už v roce 2007. Ještě letos v květnu ministerstvo kultury uvedlo, že na základě aktuálního doporučení od Mezinárodní rady památek a sídel (ICOMOS), aby dopracovalo návrh kladrubského hřebčína a jeho krajiny, český stát nominaci odloží a předloží ji do konce února 2020.

Přehled českých zápisů na seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO	Rok zápisu
Historické jádro Českého Krumlova	
<i>Město pocházející z 13. století nese gotické, renesanční i barokní prvky, je příkladem středověkého sídla, jehož architektonické dědictví zůstalo netknuté téměř pět století.</i>	1992
Historické jádro Prahy	
<i>Světově unikátní soubor městských staveb, kde se prolínají architektonické slohy od románského přes gotiku, renesanci, baroko až po kubismus nebo funkcionalismus. V roce 2010 zápis rozšířen i o středočeský Průhonický park, unikátní přírodně-krajinářské dílo.</i>	1992
Historické jádro Telče	
<i>Ceněné je především zachovalé renesanční náměstí s podloubím a pozdně gotický zámek.</i>	1992
Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou	
<i>Vrcholné dílo stavitele Jana Blažeje Santiniho z 18. století, v němž se prolíná baroko s gotikou.</i>	1994
Historické jádro Kutné Hory s chrámem svaté Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci	
<i>Výjimečná středověká urbanistická struktura s množstvím dochovaných soukromých domů. Sedlecká katedrála je jedním z prvních příkladů obnovy starší poničené gotické stavby ve stylu barokní gotiky.</i>	1995
Lednicko-valtický areál	
<i>V areálu o rozloze 283 km čtverečních se snoubí barokní architektura s lednickým a valtickým gotickým zámekem a krajinné úpravy vycházející z anglických parků.</i>	1996
Jihočeská ves Holašovice	
<i>Komplex 23 památkově chráněných usedlostí s celkem 120 budovami, typické jsou štíty se štukovým dekorem ve stylu tzv. jihočeského (selského nebo lidového) baroka. Příklad mimořádně zachované tradiční vesnice.</i>	1998
Komplex Arcibiskupského zámku a Květné a Podzámecké zahrady v Kroměříži	
<i>Areál zámku a jeho zahrad je výjimečně uchovanou ukázkou barokního zámeckého sídla.</i>	1998
Renesanční zámecký areál v Litomyšli	
<i>Zámek italského stylu ze 16. století, který byl o dvě století později doplněn pozdně barokními prvky, je unikátním příkladem šlechtického sídla.</i>	1999
Barokní čestný sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci	
<i>35 metrů vysoký morový sloup z let 1716 až 1754 tvoří vůbec největší seskupení barokních soch v jedné sochařské ve střední Evropě.</i>	2000
Brněnská funkcionalistická vila Tugendhat	
<i>Vila bývá označována za stavbu, jež určila nová měřítko moderního bydlení a patří k základním dílům světové moderní architektury. Vilu vyprojektoval v roce 1928 významný německý architekt Ludwig Mies van der Rohe pro brněnského továrníka Fritze Tugendhata.</i>	2001
Židovská čtvrť a areál benediktinského kláštera s bazilikou svatého Prokopa v Třebíči	
<i>Židovská čtvrť je jednou z urbanisticky nejzachovalejších v Evropě, přežily dvě synagogy, 123 budov a židovský hřbitov.</i>	2003

Bazilika byla postavena kolem poloviny 13. století v přechodném románsko-gotickém slohu a patří ke skvostům středověkého stavitelství

Hornická kulturní krajina Erzgebirge/Krušnohoří (s německým Saskem)

Krušnohorský region podává jedinečné svědectví o vlivu české a saské těžby rud pro rozvoj důlních a dalších souvisejících technologií. Od renesance až do 20. století byly Krušné hory centrem, odkud se šířily hornické inovace do celého světa.

Kladrubský hřebčín

Nejstarší velký hřebčín na světě, založený v druhé polovině 16. století. V roce 1918 převzal hřebčín stát, jeho novým účelem se stala produkce plemenných hřebců. V ČR jsou koně často k vidění při různých slavnostech, využívá je jízdní policie, vynikají i v závodech spřežení a klasické drezuře

České zápisy na nehmotného světového kulturního dědictví UNESCO Rok zápisu

Verbuňk

Tradiční slovácký tanec, jehož počátky spadají do 18. století a jsou spojeny s odvodem branců do armády (odtud název). 2008

Masopustní průvody s maskami na Hlinecku

Spolehlivé doklady o podobě zvyku na Hlinecku pocházejí z první poloviny 19. století, podoba masek předávaných z otce na syna je ale podle etnografů nejspíše starší. Kořeny slavností, které měly zajistit dobrou úrodu, plodnost a také vítaly blížící se jaro, pak sahají ještě do předkřesťanských dob. 2010

Sokolnictví

Kromě ČR se týká deseti dalších zemí. Tradiční způsob lovu za pomoci vycvičených dravých ptáků, který se podařilo v posledním půlstoletí opět vzkřísit k životu. Sokolnictví se zrodilo ve druhém tisíciletí před našim letopočtem na Blízkém východě, odkud se rozšířilo na východ i západ. Na území dnešní ČR jej přinesli v první polovině pátého století Hunové, lov pomocí ptáků pak zažíval rozmach zejména od 14. do 16. století. 2010

Jízda králů

Patří k nejznámějším folklorním zvykům v ČR, její tradici v současnosti udržují v pěti obcích či městech na Uherskohradištsku a Hodonínsku; každoročně se koná pouze ve Vlčnově. Psané záznamy se datují až do roku 1808, obyčej je ale podle všeho ještě starší. 2011

České loutkářství

Společně se Slovenskem - loutkové divadlo je fenomén, jehož tradice sahá až do druhé poloviny 18. století, loutkářství se výrazně rozšířilo během národního obrození. ČR má nejstarší loutkářskou katedru na vysoké škole založenou v roce 1952. Loutkářskou tradici pomáhá udržet také řada festivalů. 2016

Modrotisk

Společná nominace Rakouska, Německa, Maďarska, Slovenska a ČR - unikátní metoda takzvaného negativního tisknutí má na území dnešní České republiky dlouhou tradici. V 19. století byla modrotiskařská dílna téměř v každém malém městečku, v současnosti jsou v ČR v provozu dílny v Olešnici a ve Strážnici. 2018

Zdroj: ČTK

